

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2018-2022

TERNEUZEN
GROENLINKS

Inhoud

Het kan anders. Het moet anders. Ook in Gemeente Terneuzen.....	3
TIEN PROGRAMMAPUNTEN VOOR 2018-2022.....	3
Hoofdstuk 1 De sociale gemeente	4
<i>Programmapunten</i>	5
Jeugdbeleid.....	6
Onderwijs	7
Sport.....	9
Duurzame economie en werk	10
Inkomen en uitkering.....	12
Participatie en werkgelegenheid	13
Zorg en Welzijn	14
Duurzaam wonen.....	15
Hoofdstuk 2 De groene gemeente	16
<i>Programmapunten</i>	16
Schone en gezonde leefomgeving	17
Verkeer en vervoer.....	18
Natuur en groen	20
Klimaat en energie	22
Dierenwelzijn	24
Hoofdstuk 3 De open gemeente.....	25
<i>Programmapunten</i>	25
Diversiteit: iedereen is anders.....	26
Kunst en cultuur	27
Openbare orde en veiligheid.....	28
Internationaal	29
De gemeente en haar inwoners.....	30
De gemeentelijke organisatie.....	31

Het kan anders. Het moet anders. Ook in Gemeente Terneuzen.

GroenLinks staat voor verandering. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor eerlijk delen in plaats van hardvochtig bezuinigen. Wij staan voor verbinding, vertrouwen en hoop, in plaats van verdeeldheid.

De sociale gemeente

GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeente een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Gemeente Terneuzen laat mensen nooit in de steek. GroenLinks vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed te kunnen leren op school, maar ook om te ontdekken wat zijn of haar dromen zijn. In de zorg staan niet regels en structuren centraal, maar aandacht voor de mens. Er is ruimte om te kijken naar wat mensen kunnen en wat zij zelf willen. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen kan wonen in een betaalbaar huis.

De groene gemeente

GroenLinks wil dat onze kinderen kunnen opgroeien in groene en gezonde wijken. Wij willen dat kinderen zorgeloos buiten in het groen kunnen spelen en schone lucht kunnen inademen. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene parken met ruimte om te spelen en te sporten en voor energiezuinige huizen. Als we kiezen voor schone, groene en gezonde oplossingen, geven we straks een gezonde planeet en een evenwichtig klimaat door aan onze kinderen.

De open gemeente

GroenLinks heeft vertrouwen in mensen. Wij geloven dat ieder mens zelf wat van zijn of haar leven wil maken en zelf wil en kan bijdragen aan de eigen omgeving. Daarom geven wij ruimte aan betrokken burgers die hun omgeving groener, mooier of schoner willen maken. Daarom geven wij vertrouwen aan docenten, verpleegkundigen en andere professionals die mensen helpen. Wij geven ruimte aan de wensen en mogelijkheden van mensen zelf, in plaats van de regels en structuren van organisaties blindelings te volgen.

TIEN PROGRAMMAPUNTEN VOOR 2018-2022

De tien belangrijkste punten in dit basisprogramma zijn:

- 1. Wij stimuleren mensen en geven ze de ruimte. Wij kiezen voor een inclusieve samenleving: iedereen hoort erbij en iedereen doet mee. GroenLinks laat mensen niet in de steek. We gaan experimenteren met nieuwe vormen van sociale zekerheid, waarin keuzevrijheid, waardering en zelfontplooiing centraal staan.*
- 2. Wij zorgen dat de gemeente zich actief inzet om te voorkomen dat kinderen op de basisschool beginnen met een achterstand. Bijvoorbeeld door goede voor- en vroegschoolse educatie.*
- 3. Wij willen dat ouderen en mensen met een beperking zolang als zij willen thuis kunnen wonen.*
- 4. Wij zorgen voor voldoende sociale huurwoningen en voldoende huur- en koopwoningen voor starters en mensen met een middeninkomen.*
- 5. Wij planten extra bomen. Dat is niet alleen mooi maar zorgt ook voor extra schone lucht.*
- 6. Wij kiezen voor veel extra groen in en om de kernen. Iedere inwoner moet kunnen genieten van een mooi park of een groot grasveld. We ondersteunen buurtbewoners die hun buurt willen vergroenen.*
- 7. Wij maken in onze gemeente zo veel mogelijk gebruik van de zon en de wind, we stimuleren energieneutraal bouwen en het oprichten van lokale energiecoöperaties.*
- 8. Wij geven voorrang aan schoon vervoer: de fiets, de voetganger en elektrisch openbaar vervoer.*
- 9. Wij geven ruimte aan eigen initiatieven van burgers, professionals en organisaties die de gemeente eerlijker, mooier en schoner kunnen maken.*
- 10. Wij geven veel extra ruimte aan kunst en creativiteit. Kunst verrijkt ons leven.*

Hoofdstuk 1 De sociale gemeente

GroenLinks Terneuzen kiest voor een gemeente waarin we eerlijk delen. In onze gemeente krijgt iedereen een eerlijke kans op goed werk, een fatsoenlijk inkomen en een betaalbare woning. Wij zorgen ervoor dat iedereen gebruik kan maken van menselijke zorg en het allerbeste onderwijs.

Eerlijke kansen

Wie je ouders zijn, mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen. Ieder kind verdient een goede start. Ons onderwijs moet er daarom op zijn gericht om de achterstanden waarmee kinderen beginnen, weg te werken en zo de talenten van kinderen verder te ontwikkelen. Geen enkele jongere mag voortijdig afhaken of worden afgeschreven. Iedereen die leerplichtig is, zit of op school, of volgt een leerwerktraject. Op school en daarbuiten geven wij kinderen de ruimte met voldoende sport- en speelvoorzieningen.

Soms komen kinderen of jongeren in zulke grote problemen dat zij hulp nodig hebben. GroenLinks vindt dat jeugdzorg snel moet kunnen optreden, omdat zo veel leed kan worden voorkomen. Wij vinden wachtlijsten onacceptabel. De zorg moet goed aansluiten bij wat kinderen en jongeren nodig hebben. Daarom moeten kinderen en hun ouders ook zélf een stem hebben in het zoeken naar de beste oplossing.

Iedereen doet mee

Voor ieder mens is het belangrijk om te werken of om op een andere manier het gevoel te hebben ‘een steentje bij te dragen’ aan de samenleving. GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het taak van de overheid om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is altijd: minder regels en meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf. Wij willen af van de onnodige, ‘pesterige’ regels voor mensen met een bijstandsuitkering. Wij vinden dat zij meer mogen bijverdienen en willen dat er minder dwang wordt opgelegd.

Menselijke zorg

Ouderen en mensen met een beperking verdienen menselijke zorg. GroenLinks wil dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen in hun eigen, vertrouwde omgeving. In de zorg staan mensen die hulp nodig hebben centraal, met hun eigen talenten en hun eigen behoeften. Dát moet het uitgangspunt zijn, in plaats van de regels van de gemeente of de bevoegdheden van de afdelingen.

Wij vinden ook dat de zorg breder moet zijn dan alleen het beter maken van de patiënt. Er moet oog zijn voor álle problemen waar mensen mee te maken hebben: werk, inkomen, schulden, wonen, gezondheid en jeugdzorg. Al die terreinen moeten niet apart, maar in samenhang worden aangepakt. Het is belangrijk dat professionele hulpverleners, verpleegkundigen van de thuiszorg, andere begeleiders, schuldhulpverleners, de huishoudelijke hulp, mantelzorgers en vrijwilligers goed met elkaar samenwerken en elkaar snel weten te vinden. Van sociale wijkteams verwachten we een ‘eropaf-mentaliteit’: als mensen zich bij het loket melden omdat het water hen aan de lippen staat, wordt er geen afspraak voor over zes weken gemaakt, maar word je meteen geholpen.

Door sport en beweging te stimuleren, te werken aan gezonde lucht en gezonde voeding aan te bieden op scholen, willen we ziekte en andere gezondheidsproblemen proberen te voorkomen.

Betaalbare woningen

Iedereen moet goed en betaalbaar kunnen wonen. In iedere wijk. GroenLinks wil harde afspraken met woningbouwcorporaties zodat zij voldoende sociale woningen bouwen. Óók voor ouderen en voor mensen met een beperking, die een aangepaste woning nodig hebben. Woningbouwcorporaties en zorgverleners trekken hierin gezamenlijk op. Met projectontwikkelaars maken we afspraken over de bouw van voldoende huurwoningen voor mensen met een middeninkomen én over betaalbare koopwoningen. Wij willen voorkomen dat er straks alleen nog wijken zijn voor hoge en voor lage inkomens. Bij nieuwbouw dringen wij aan op het energiezuinig zijn van woningen en gebouwen. . Dat is niet alleen goed voor de portemonnee van de bewoners, maar ook voor het klimaat.

Kleine ondernemers zijn heel belangrijk, voor de werkgelegenheid en voor de leefbaarheid van onze gemeenten. Als winkelruimtes of kantoorgebouwen leegstaan, bieden we daar onderdak aan creatieve ondernemers, kunstenaars en startups. Zo voorkomen we verloedering. Op het platteland zorgen we ervoor dat er ook in kleine kernen genoeg voorzieningen zijn, zodat wijken leefbaar blijven en we ook daar leegloop voorkomen.

Programmapunten

- Jeugdbeleid
- Onderwijs
- Sport
- Duurzame economie en werk
- Inkomen en uitkering
- Participatie en werkgelegenheid
- Zorg en welzijn
- Duurzaam wonen

Een kindvriendelijke openbare ruimte

- De gemeente Terneuzen zorgt voor voldoende groene speelplekken voor kinderen en jongeren van alle leeftijden. In elke wijk een (trap)veldje. Voor 'oudere jongeren' zijn er hangplekken.
- Schoolpleinen worden onderdeel van de openbare buitenspeelruimte.
- Elke schoolomgeving wordt veilig en er komen veilige routes naar scholen.

Jeugd betrekken en verantwoordelijkheid geven

- Kinderen en jongeren doen ertoe in Gemeente Terneuzen voor GroenLinks. Zij hebben de toekomst en zij zijn de toekomstige inwoners van onze gemeente. Wij nemen hun wensen daarom serieus.
- Iedere lente een 'wijk-kijk': samen met de buurtkinderen inspecteert de gemeente de speelplekken. Wat kapot is, wordt gerepareerd of vervangen; rommel wordt opgeruimd.
- Jongeren worden door de gemeente actief uitgedaagd om positieve initiatieven te nemen. De gemeente zorgt ervoor dat zij hun ideeën kunnen uitvoeren.
- De gemeente organiseert samen met Aan-Z en jongeren activiteiten in de wijk.

Problemen voorkomen, tijdig signaleren en aanpakken

- Jongeren moeten zorgeloos kunnen opgroeien in hun eigen omgeving. GroenLinks zet daarom in op het voorkomen van problemen op latere leeftijd. Kinderrechten zijn daarbij ons moreel kompas en onze meetlat.
- De gemeente helpt jongeren en kinderen als ze problemen hebben. Daarbij geldt dat we niet over maar altijd mét ouders en kinderen praten.
- GroenLinks hecht sterk aan het principe van eigen regie voor mensen. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid, waarbij niet alleen de bestrijding van ziekte centraal staat maar ook gezond leven en de mate waarin mensen in staat zijn om levensuitdagingen aan te kunnen, past daar perfect bij.
- Groen heeft een groot positief effect op onze gezondheid en moet actief worden ingezet als medicijn bij gezondheidsproblemen én ter voorkoming ervan.
- Investeren in het voorkomen van grotere problemen is heel belangrijk. Gemeente Terneuzen zet (nieuwe) communicatiemiddelen in om te zorgen dat jongeren en opvoeders eerder, makkelijker en vanzelfsprekender bij de gemeente terechtkomen voor vragen over opgroeien en opvoeding.
- Alcoholmisbruik onder jongeren is een probleem. Omdat hersenschade kan ontstaan die niet meer te herstellen is, zet GroenLinks alles op alles om alcoholmisbruik tegen te gaan.
- GroenLinks steunt initiatieven die zich richten op het bevorderen van de eigen regie van jongeren en die hen helpen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.
- Problemen met hangjongeren lossen we samen op met jongeren en omwonenden.
- In de jeugdzorg staat de persoonlijke benadering en maatwerk voorop. Hulp wordt zoveel mogelijk op wijk- of gemeenteniveau georganiseerd. De betrokken professionals krijgen meer handelingsvrijheid en bureaucratie gaan we tegen. Om bureaucratie te verminderen moet de verantwoordingswijze worden veranderd: minder cijfers en meer kwalitatieve verantwoording (beschrijving casussen, aanpak, etc.).
- Kinderen en jongeren in een probleemsituatie hebben samen met hun ouders zelf altijd een stem in de aanpak van de hulp. Zij zitten aan tafel wanneer professionals over hun situatie spreken.
- Wachtlijsten voor jeugdzorg zijn onacceptabel. Wij voorkomen dat er wachtlijsten blijven bestaan of opnieuw ontstaan. Dat doen we door actief (lokale) alternatieven te zoeken en aan te bieden.

Goed onderwijs in een goed schoolgebouw

- Goed onderwijs is alleen mogelijk in schoolgebouwen die passen bij de eisen van deze tijd: schoon, veilig, comfortabel en groen. De gemeente maakt een plan 'Verduurzaming scholen' en subsidieert duurzaamheids- en ventilatiemaatregelen. Daarmee trekt de gemeente investeringen los bij scholen en dat zorgt voor een impuls van de lokale economie.
- Wij willen scholen van verschillende gezindte zoveel mogelijk bij elkaar in de buurt vestigen. Clustering van verschillende denominaties biedt hier een oplossing: met behoud van eigen identiteit kunnen zo voorzieningen als mediatheek, sportveld of ruimte voor buitenschoolse activiteiten worden gedeeld.
- Samen met het onderwijs maakt de gemeente een meerjarig huisvestingsplan.
- Bij nieuwe schoolgebouwen komt altijd ruimte voor betaalbare buitenschoolse opvang.
- Schoolpleinen worden groen ingericht.

Achterstanden aanpakken

- We zorgen ervoor dat alle kinderen met (een risico op een) taalachterstand in 2015 deelnemen aan de voorschoolse educatie.
- De gemeente zorgt dat de overstap van voorschoolse educatie naar basisschool en voortgezet onderwijs soepel verloopt.
Ook als het gaat om de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is het belangrijk om een doorlopende lijn te hebben van 0-18. Omdat het om belangrijke publieke taken gaat, is het belangrijk om deze taken in publieke handen te houden of te krijgen, en dus om ze onder te brengen bij de GGD.
De bezoeken aan het consultatiebureau (JGZ 0-4) zijn een goed moment om taalachterstanden en andere problemen en hulpvragen bij kinderen (en ouders) vroegtijdig te signaleren en daarnaar te handelen. Dat vraagt, ook voor de groep van 4-18, om intensieve samenwerking tussen het consultatiebureau, scholen en de gemeente.
- Leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen om goed op school te kunnen functioneren, komen tijdelijk in een schakelklas, zodat ze later beter kunnen doorstromen in het onderwijs.
- Iedere jongere zit op school of volgt een leerwerktraject: geen enkele leerplichtige jongere zit thuis. Bij problemen wordt samen met de jongere bekeken wat daarvan de oorzaak is.
- De gemeente zorgt dat het aanbod van het beroepsonderwijs goed aansluit bij de behoefte van het bedrijfsleven en stimuleert een zo breed mogelijk aanbod aan stageplekken in de gemeente. Samenwerking zoals het Centrum voor Top Techniek Terneuzen is hier een mooi voorbeeld van.
- Elke school wordt een kindcentrum waar onderwijs, ondersteuning en vrije tijd samenkomen.
- We proberen het onderwijs, weer onderwijs te maken, aan de hand van detachering proberen we bijvoorbeeld de conciërge terug te krijgen op scholen.

Passend onderwijs voor iedereen

- Kinderen van migranten hebben onze bijzondere aandacht: zij moeten evenveel kansen krijgen als andere kinderen in Gemeente Terneuzen.
- Samen met het onderwijs biedt de gemeente passende opvoed- en opgroei-ondersteuning aan zorgleerlingen, docenten en het gezin.
- Voor hoog getalenteerde leerlingen komen er meer mogelijkheden die aansluiten op hun eigen ontwikkeling.

Kinderen leren omgaan met verschillen

- De school is een afspiegeling van de buurt of kern.
- Op alle scholen wordt voorlichting gegeven over seksuele diversiteit, pesten, mensenrechten, racisme en discriminatie. Ons slavernijverleden komt hierbij ook aan bod.
- De gemeente propageert de uitgangspunten van de 'vreedzame school': kinderen leren conflicten op een vreedzame manier op te lossen.
- Pesten wordt niet getolereerd. Op alle scholen in Gemeente Terneuzen wordt pesten op een actieve en consequente manier bestreden.
- De gemeente Terneuzen zet zich in voor een omgeving waar LHBTI-jongeren zich veilig en prettig voelen. De wethouder spreekt basis- en middelbare scholen aan op hun wettelijke plicht om LHBTI-acceptatie te bevorderen en biedt ze daarbij steun en begeleiding aan om acceptatie te bevorderen.

Een leven lang leren (volwasseneneducatie)

- Ook volwassenen krijgen (een tweede) kans om een achterstand in taal of anderszins weg te werken.
- We bestrijden laaggeletterdheid bij zowel kinderen als volwassenen.
- Alle informatie van de gemeente (folders, brochures) is opgesteld in makkelijk te begrijpen Nederlands.

Goede sportvoorzieningen

- Sport in Gemeente Terneuzen is belangrijk voor iedereen. De gemeente zorgt voor goede en betaalbare sportvelden, zwembaden en sporthallen.
- Het achterstallig onderhoud van gemeentelijke sportaccommodaties wordt weggewerkt.
- Er komen meer sport- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte.
- Bij aanleg en renovatie van woonwijken wordt vanaf het begin rekening gehouden met sport- en speelvoorzieningen.

Meer mensen in beweging

- Wij stimuleren iedereen om te gaan sporten. Sporten moet voor iedereen mogelijk zijn.
- We stimuleren de samenwerking tussen sportverenigingen onderling en de samenwerking met het onderwijs, de naschoolse opvang, fitnesscentra en zorginstellingen. Meer scholen gaan sport aanbieden als naschoolse activiteit.
- Meer jongeren gaan sporten en worden lid van een sportvereniging. Alle leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs krijgen een kennismakingsprogramma bij verschillende sportverenigingen.
- De deelname van jongeren met een migratieachtergrond – vooral meisjes - aan sportverenigingen wordt extra gestimuleerd.
- Kinderen uit gezinnen in de schuldhulpverlening komen voortaan in aanmerking voor het sport en cultuurfonds. Dit dragen we als gemeente actief uit op scholen en bij grote bedrijven en het sociale netwerk.
- Voor senioren komt er een gevarieerd aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten, afgestemd op de behoeften van deze groep.
- Er komen meer sportmogelijkheden voor mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking.
- Sportverenigingen krijgen zonnodig financiële steun om te kunnen zorgen voor een breed, toegankelijk en betaalbaar sportaanbod.
- We hebben oog voor uitzonderlijk talent en bijzondere prestaties. We gaan door met de jaarlijkse gemeentelijke (top)sportprijs.

Duurzame economie en werk

Een groene economie is dé uitdaging voor alle ondernemers. Duurzaamheid levert banen op!

Midden- en kleinbedrijf (MKB)

- Wij bieden het midden- en kleinbedrijf meer ruimte om zich te vestigen in woonbuurten en kernen. We kiezen voor een compact centrum om leegstand daar te voorkomen.
- GroenLinks ondersteunt de ontwikkeling van lokale markten. De markt is belangrijk voor de verkoop van betaalbare lokale producten.
- Wij staan voor een goede gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers. Er komt één (ondernemers- of bedrijven) loket waar ondernemers en starters terecht kunnen met al hun vragen.
- Gemeente Terneuzen blijft samen werken met ondernemers aan prettige en veilige winkelgebieden.
- Samen met winkeliers worden afspraken gemaakt over de (zondag)openstelling van winkels.
- Ondernemers worden tijdig geïnformeerd over geplande wegwerkzaamheden en over oplossingen om de toegankelijkheid te garanderen.
- GroenLinks pakt verloedering en leegstand in winkelstraten en -centra aan en creëert daarmee nieuwe kansen voor cultuur, duurzaamheid en (sociale) innovatie. Dat doen we door het mogelijk te maken om in leegstaande panden (tijdelijk) ruimte te maken voor culturele pop-upwinkels, duurzame en innovatieve start-ups en sociale initiatieven voor een geringe huurprijs. En door budget vrij te maken om te investeren in het vergroenen van de openbare ruimte.
- Er komt een bedrijvencentrum /verzamelgebouw voor startende ondernemers.
- De sociale dienst is ruimhartig in het ondersteunen van zelfstandigen die tijdelijk geen inkomsten genereren. Vanzelfsprekend gebaseerd op een gedegen ondernemersplan en een goed perspectief voor de toekomst.

Innovatieve bedrijven

- De gemeente Terneuzen stimuleert initiatieven rond de opwekking van duurzame energie en het vermijden van CO₂-uitstoot.
- Innovatie is een belangrijke taak van de (lokale) overheid. De gemeente gebruikt haar inkoopmacht om innovaties te stimuleren en te ondersteunen op weg naar de nieuwe circulaire economie.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door zelf circulair en innovatief te zijn.
- Verduurzaming van particuliere woningen en bedrijfsgebouwen wordt gestimuleerd en ondersteund. Eigenaren worden optimaal geadviseerd en ontzorgd.

Steun voor coöperatief ondernemen

- Duurzame projecten die worden opgezet door ondernemers of inwoners, worden ondersteund.
- Bewoners die samen een coöperatie oprichten kunnen gebruik maken van de faciliteiten van het ondernemersloket.

Duurzame bedrijventerreinen

- Bedrijfsterreinen worden duurzaam gemaakt of duurzaam ingericht. Als aandeelhouder van Northsea Ports sturen wij het havenschap daar ook op aan in de aandeelhoudersstrategie.
- Intensief ruimtegebruik is altijd uitgangspunt. Bedrijfsactiviteiten worden zoveel mogelijk geclusterd.

Veelzijdige werkgelegenheid

- GroenLinks wil bedrijven aantrekken die milieuvriendelijk werken en tegelijkertijd de werkgelegenheid in Gemeente Terneuzen versterken. Daarbij kijken we beter naar wat onze regio nodig heeft.
- De sterke kanten van de gemeente en de regio worden optimaal benut voor ontwikkeling van de economie en de werkgelegenheid. Daarom wil GroenLinks inzetten op de strategie van het kanaal van Gent naar Terneuzen.

Meer diensten van boeren

- GroenLinks wil een multifunctionele landbouw stimuleren: boeren krijgen de mogelijkheid om meer diensten aan te bieden.
- De gemeente promoot streekproducten; ze gebruikt consequent duurzame producten bij activiteiten en evenementen.
- De gemeente ontwikkelt samen met de gemeenten Sluis en Hulst, producenten en consumenten een voedselvisie.

Gelijke kansen op de arbeidsmarkt

- De gemeentelijke organisatie wordt een voorbeeldwerkgever op het punt van diversiteit, onder meer door anoniem solliciteren.
- Met het bedrijfsleven maken we afspraken over het in dienst nemen van jongeren, ouderen, laaggeschoolden en personen met een handicap.
- Bij opdrachten en aanbestedingen eist de gemeente een sociale bijdrage in de vorm van stageplekken, leerwerktrajecten of begeleiding van maatschappelijk kwetsbare groepen.

Gemeente, onderwijs en bedrijfsleven werken samen

- We blijven zorgen voor een goed regionaal Werkgeversservicepunt. Samenwerking tussen gemeenten, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven stimuleert de innovatie op de werkvloer en biedt werkervaring voor scholieren en studenten.

We zoeken inwoners actief op en ondersteunen waar nodig

- Gemeente Terneuzen start met een vertrouwensexperiment in de bijstand. Minder regels en meer vrijheid om bij te verdienen. Ook gaat Gemeente Terneuzen lokaal experimenteren met een basisinkomen.
- Armoedebestrijding is het fundament van een goed en geslaagd sociaal beleid. Geldzorgen maken mensen ziek. Pas wanneer schulden en geldzorgen opgelost zijn, kunnen mensen de concentratie opbrengen om te re-integreren en een zorgtraject succesvol te doorlopen. Daarom moeten minimaregelingen en hulpverlening toegankelijk en ruimhartig zijn.
- We laten kinderen niet de dupe worden van armoede
- Minimaregelingen kunnen met een eenvoudige procedure worden aangevraagd en zo mogelijk automatisch worden verstrekt. Er komt één aanvraagformulier voor alle regelingen: een snel-loket.
- Mensen worden indien nodig geholpen bij het aanvragen van allerlei voorzieningen, toelages en regelingen. Het niet-gebruik van minimaregelingen willen we tegengaan.
- Op plekken waar goede dienstverlening essentieel is, moeten de beste mensen zitten. Daarom willen we investeren in de professionaliteit van medewerkers. De dienstverlening, de organisatie en de structuur moeten passen bij de (veranderende) doelgroep. Dit betekent bijvoorbeeld dat brieven en beslissingen voor iedereen begrijpelijk moeten zijn en dat er wezenlijke kennis bestaat van codes bij verschillende migrantengroepen. De cliëntenraad kan hierin een adviserende en monitorende rol spelen voor de gemeente.
- Medewerkers van de Sociale Dienst beoordelen aanvragen voor een uitkering niet alleen op basis van wettelijke richtlijnen, maar krijgen de ruimte om rekening te houden met de specifieke situatie van de cliënt.
- Geen onnodige bureaucratie voor uitkeringsgerechtigden en dus ook geen controlelast voor ambtenaren van de sociale dienst.
- De algemene regeling van Sabewa wordt aangepast op de keuze van de gemeente Terneuzen, de vermogenstoets voor mensen met een bijstandsuitkering wordt afgeschaft. Iedereen met bijstandsuitkering wordt vrijgesteld. De regeling moet aangepast worden voor de gehele Sabewa.

Iedereen doet mee in de samenleving

- GroenLinks wil armoede voorkomen. Wij kiezen voor ruimhartige inkomensondersteuning, zodat mensen met een minimumuitkering of werkende met een laag inkomen zich niet uitgesloten voelen en hun kinderen gewoon mee kunnen doen aan sportieve en culturele activiteiten.

We bannen armoede uit

- Gemeente Terneuzen helpt mensen met schulden altijd, maar we proberen het ontstaan van schulden te voorkomen. GroenLinks kiest voor een actieve aanpak van de schuldenproblematiek met goede preventie, schuldshulpverlening en goede nazorg. Dat betekent dat de gemeente een stevige afdeling voor schuldshulpverlening intact houdt.
- In Gemeente Terneuzen mogen mensen niet de dupe worden van te veel bezuinigen boven op elkaar (stapeling).
- Steeds meer mensen kunnen hun energierekening niet betalen. Daarom is het aanpakken van energiearmoede de komende jaren een prioriteit in de strijd tegen armoede.
- Als gemeente gaan we actief meewerken om de kledingbank naar Zeeuws Vlaanderen te halen.

Participatie en werkgelegenheid

Iedereen doet mee. En Gemeente Terneuzen is van iedereen!

De gemeente creëert een passend aanbod

- Voor mensen die (nog) geen kans maken op betaald werk, zoekt de gemeente naar alternatieven: scholing, participatiebanen, seniorenbanen, leerwerkplekken, stageplaatsen of vrijwilligerswerk.
- Met iedere werkzoekende bespreken we een op maat gemaakt leerwerktraject (een combinatie van opleiding en werkervaring).
- De gemeente helpt werkzoekenden die een eigen bedrijf willen starten actief.
- Elke cliënt moet op korte termijn aan de slag kunnen met werk of in een opleidingstraject.
- Mensen die (nog) niet toe zijn aan re-integratie op de arbeidsmarkt worden gestimuleerd tot het verrichten van vrijwilligerswerk in buurten, onderwijs, zorg, welzijn, sport en openbare ruimte. Als het om werkervaringsplaatsen gaat dan is dit tegen het minimumloon, met normale secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals pensioenopbouw. Deze banen sluiten aan bij de ambities en mogelijkheden van de werkzoekende.
- Bij aanbestedingen van de gemeente wordt als eis opgenomen dat een minimaal aantal werkzoekenden uit de regio in dienst wordt genomen (bijvoorbeeld 5%).
- Het doel van re-integratie is dat mensen definitief zonder uitkering kunnen rondkomen.
- Mensen met een lichamelijke beperking moeten in principe overal aan het werk kunnen. Zij hebben het recht om zelfstandig en in eigen regie te kunnen werken. Vervoer mag eveneens geen probleem meer zijn.
- Bijstandsgerechtigden mogen vrijwilligerswerk doen.
- Beschutte sociale werkplaatsen zijn voor sommigen de enige veilige manier van werken. Voor hen blijft die mogelijkheid bestaan. Gemeente Terneuzen blijft daar lokaal invulling aan geven onder andere via Dethon.
- gemeente Terneuzen kent geen onnodig flexwerk.
- gemeente Terneuzen kiest voor sociaal aanbesteden.
- gemeente Terneuzen stopt werken zonder loon en daarmee met de verdringing van betaald werk.

Zorg die past

- Mensen met een beperking of een chronisch of psychosociaal probleem ontvangen de zorg en ondersteuning die het voor hen mogelijk maakt om met de samenleving mee te kunnen blijven doen en om thuis te kunnen blijven wonen. Zorg heeft een doel en iedereen hoort erbij! Wij willen een echt inclusieve samenleving.
- GroenLinks wil een persoonsgebonden budget (IPGB) bij intensieve zorgvragen.
- GroenLinks wil een rechtvaardige eigen financiële bijdrage.
- Als gemeente streven wij naar een sterk preventief beleid met goede begeleiding naar zorg.

Zelfstandig functioneren mogelijk maken

- Ouderen en mensen met een beperking kunnen zelfstandig blijven wonen.
- Er komen experimenten met woonvormen tussen zelfstandig wonen en wonen in een verzorgings- of verpleegtehuis in. Eén van de grootste uitdagingen de komende jaren is om een flexibel en gedifferentieerd aanbod te creëren voor ouderen. Een aanbod dat het gat dicht tussen thuis en ziekenhuis en/of verpleeghuis. Thuiswonende ouderen die tijdelijk meer hulp nodig hebben moeten snel op een veilige plek terecht kunnen. Gemeente Terneuzen stimuleert daarom de komst van een kleinschalig zorghotel.
- Gemeente Terneuzen stuurt aan op het combineren van verschillende groepen die elkaar kunnen helpen. Daardoor ontstaat er een betere beschikbaarheid en flexibiliteit tussen vraag en aanbod van (tijdelijke) woonplekken.
- Nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een lichamelijke beperking worden dicht bij de noodzakelijke voorzieningen gebouwd.
- We maken een bewuste afweging tussen voor- en nadelen van het aanpassen van de woning of het verhuizen naar een passend huis.
- De gehele gemeente is goed te bereiken voor iedereen met een rolstoel of rollator. Gemeente Terneuzen wordt 'rolstoel-proof' en bovendien goed toegankelijk voor doven en blinden.
- In 2016 heeft Nederland het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking geratificeerd. Gemeente Terneuzen geeft invulling aan dat verdrag en stimuleert maatschappelijke partners en ondernemers om er ook mee aan de slag gaan.
- Er blijven toegankelijke individuele vervoersmogelijkheden: openbaar vervoer en OV-taxivervoer, dat op tijd is en de klant adequaat helpt.
- Wij willen mensen met een beperking stimuleren om 'zinvol' bezig te zijn met werk, vrijwilligerswerk of dagbesteding. Dat draagt bij aan hun zelfstandig functioneren.
- We potten WMO gelden niet onnodig op, maar proberen deze zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Zorg dichtbij

- Informatie over zorg is voor inwoners gemakkelijk te krijgen. Lichte hulp maar ook zwaardere vormen van ondersteuning zijn dichtbij (op kern en wijkniveau) voorhanden.
- GroenLinks stimuleert het opzetten van kleinschalige gezondheidscentra waarbij een apotheek, huisartsen, wijkverpleegkundigen en andere zorgverleners betrokken zijn. Waarbij GroenLinks aanstuurt op samenwerking en niet op concurrentie.
- GroenLinks wil geen verschraving van de thuiszorg. Door aanbestedingen en keuze voor de laagste inschrijving dreigt een verdere inhoudelijke verschraving van het werk. Thuiszorg mag niet vervangen worden door schoonmakers. De signaalfunctie van professionals moet blijven.

Zorg voor en met elkaar (solidariteit)

- GroenLinks stimuleert manieren voor mensen om elkaar te helpen en te ontmoeten. Bijvoorbeeld via 'ontmoetingsplekken' en andere buurtvoorzieningen.
- De door het kabinet afgeschafte maatschappelijke stages (MAS) worden in Gemeente Terneuzen voortgezet.
- Bewoners en cliëntenorganisaties worden actief betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid rond zorg, welzijn en wonen. We geven hen zelf meer regie.
- We zorgen voor meer openbare toiletten door actief openbare gebouwen hiervoor open te stellen.

Duurzaam wonen

GroenLinks wil betaalbare en energiezuinige woningen voor iedereen.

Iedereen een passende woning

- De gemeente stimuleert de bouw van energiezuinige sociale huur- en koopwoningen.
- GroenLinks wil een gemeente met gemêleerde kernen en wijken. Daarom bouwen we duurdere woningen in armere wijken en goedkope woningen in duurdere wijken.
- Bij het toewijzen van huurwoningen kiezen we voor de *outsiders* op de woningmarkt: starters, senioren en mensen met een beperking.
- De gemeente zorgt samen met de woningcorporatie(s) voor de realisatie van innovatieve woonconcepten naar de behoefte van specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld senioren, verstandelijk gehandicapten of mensen met psychiatrische problematiek).
- Gemeente Terneuzen ondersteunt wooninitiatieven zoals kleinschalige woonvormen en ouderinitiatieven zo goed mogelijk.
- De gemeente steunt starters op de woningmarkt.
- Woningen worden zodanig aangepast dat mensen er zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.
- Het is belangrijk dat er voldoende maatschappelijke opvang is: woonplekken waar mensen tijdelijk kunnen worden opgevangen.
- Mensen die de maatschappelijke opvang verlaten, krijgen daarna snel een huurwoning.
- De gemeente stimuleert mensen om zelf gezamenlijk woningen te bouwen.
- Als iemand een eengezinswoning wil verhuren aan kamerbewoners, mag dat alleen als de verhuurder zorgt voor goed onderhoud en geluid reducerende maatregelen.
- De gemeente gaat leegstand actief tegen.
- De gemeente zorgt voor een goede en hanteerbare excessenregeling.
- Campings zijn geen geschikte en duurzame woonplaatsen voor arbeidsmigranten. Als gemeente zorgen we voor beter betaalbare opvang.
- Als gemeente treden we op tegen overlast bij kamerverhuur.

Energiezuinig wonen

- Met woningcorporaties maken we afspraken om woningen bij renovatie of nieuwbouw zoveel mogelijk energieneutraal te maken (voor 2020 naar gemiddeld energielabel B). Sociale huurders besparen hierdoor op hun woonlasten.
- Nieuwbouwwijken moeten gasloos gebouwd worden. Voor bestaande woonwijken wordt een plan opgesteld om gasloos te worden in de komende jaren.
- Op de lokale agenda moeten ook met particuliere beleggers afspraken gemaakt worden over energiezuinig wonen en innovatie.
- Op termijn zal de bestaande woningvoorraad volledig energieneutraal moeten worden: optimaal geïsoleerd en zelf energieleverend voor bijvoorbeeld een elektrische auto of fiets.

Hoofdstuk 2 De groene gemeente

GroenLinks wil de gezonde balans in de steden herstellen. Het effect van aantasting van onze leefomgeving kun je zien, voelen en ruiken in de vervuiling van de lucht, het water en het landschap. Wij willen dat anders! GroenLinks wil de wegwerp economie omvormen tot een circulaire economie. Grondstoffen zijn dan geen afval meer, maar worden telkens opnieuw hergebruikt. En energie halen we niet langer uit vervuilende fossiele brandstoffen, maar uit duurzame alternatieven.

GroenLinks kiest voor een schone gemeente, waar onze kinderen gezond kunnen opgroeien. Samen met lokale energiecoöperaties, groene doe-het-zelvers en iedereen die zich inzet voor een mooie en schone gemeente gaan we daarvoor strijden.

Groene wijken

In een groene wijk is het leven prettiger. Onze kinderen kunnen lekker buiten spelen en wij zelf kunnen dicht bij huis wandelen, fietsen en sporten. Daarom wil GroenLinks het groen in onze gemeenten beschermen en zelfs uitbreiden. We sieren onze wijken met lommerrijk groen van bomen, met sportveldjes en met mooie parken. We houden onze straten en pleinen, onze parken en plantsoenen schoon! Wie iets vervuult, ruimt het zelf op, dat is ons principe. Daarom laten we de vervuiler meer betalen.

Gezonde lucht

Als onze kinderen buitenspelen of wij door de gemeente fietsen, is het inademen van schone en gezonde lucht van levensbelang. Daarom kiest GroenLinks voor schoon vervoer. Wij gaan zorgen voor een openbaar vervoer dat ons zonder uitstoot van schadelijke gassen brengt naar waar we moeten zijn. Binnen de stad willen we dat je je gemakkelijk te voet kunt verplaatsen. Maar we geven ook ruim voorrang aan de fiets, door betere fietspaden aan te leggen, fietssnelwegen naar steden in de buurt te maken en handige plekken aan te wijzen voor het parkeren van je fiets. Voor elektrische auto's verbeteren we bovendien de infrastructuur. Wonen, werken en ontspannen brengen we dicht bij elkaar zodat we minder ver hoeven te reizen.

Groen in de buurt

GroenLinks wil dat de groene gebieden rondom de kernen beter bereikbaar worden te voet, per fiets of met de boot. We verbinden het groen binnen en buiten de kernen, want ook dieren moeten zich vrij kunnen bewegen en planten moeten zich vrij kunnen verspreiden. Zo kan iedereen van ons mooie landschap genieten en gaan natuur en ontspanning hand in hand. GroenLinks kiest voor een gezonde landbouwsector. Dat betekent in de eerste plaats: minder schaalvergroting en minder mega-stallen. En dus meer ruimte voor kippen om te scharrelen, voor varkens om te wroeten in de aarde en voor koeien om te grazen op het land. Dat is beter voor de dieren, maar óók voor de gezondheid van mensen.

Gezond klimaat

GroenLinks zet zich in voor een gezond en goed leven, nu én in de toekomst. Een gezonde leefomgeving reikt natuurlijk verder dan onze gemeente. Maar uiteindelijk gaat het erom dat wij allemaal doen wat we kunnen. Op internationaal, nationaal, regionaal maar óók op lokaal niveau. De wereldwijde afspraken om klimaatverandering een halt toe te roepen, passen we natuurlijk toe in onze gemeente. In huizen willen we niet langer aardgas gebruiken voor de verwarming of om mee te koken. Woningen in Gemeente Terneuzen moeten beter worden geïsoleerd. En we gaan onze eigen energie opwekken. Een grote opgave, maar wel een belangrijke. Want behalve een gezondere leefomgeving zorgen deze maatregelen ook voor werk en bovendien: voor een lagere energierekening.

Programmapunten

- Schone en gezonde leefomgeving
- Verkeer en vervoer
- Natuur en groen
- Klimaat en energie
- Dierenwelzijn

Schone en gezonde leefomgeving

Gemeente Terneuzen wordt een schone en gezonde gemeente, waar afval wordt beschouwd als grondstof

Schone lucht, water en bodem

- Langs wegen planten we bomen: ter verfraaiing en om de luchtkwaliteit te verbeteren.
- Bij de verstrekking van vergunningen voor veehouderijen stelt de gemeente hoge eisen aan de uitstoot van fijnstof en ammoniak. We zien streng toe op het gebruik van aanwezige luchtwassers.
- De gemeente bestrijdt het onkruid op verhardingen en in het openbare groen op de meest milieuvriendelijke manier.
- We stimuleren inwoners en bedrijven, met name in de landbouw, om onkruid milieuvriendelijke te bestrijden.
- Gemeente Terneuzen gaat voor schoon water en verbetert de waterkwaliteit.
- Regenwater wordt in Gemeente Terneuzen zoveel mogelijk apart opgevangen.
- De gemeente voorkomt bodemverontreiniging en saneert verontreinigde waterbodems.
- We gaan streng toezien op het verantwoord hergebruik van (vervuilde) grond.
- We verwijderen alle asbestdaken op een veilige manier.

Minder geluidsoverlast, lichthinder en zwerfafval

- In Gemeente Terneuzen gaan we geluidsoverlast door het verkeer tegen. Beperking van geluidsoverlast van het verkeer kan bijvoorbeeld door de aanleg van geluidsarm asfalt, het promoten van stille banden, een snelheidsbeperking of goede doorstroming. Maar ook door plaatsing van geluidsschermen en natuurlijk door een verkeersstructuur die het autogebruik ontmoedigt.
- Geluidsoverlast door bedrijven wordt tegengegaan. Door handhaving van regels (Wet milieubeheer), maar ook door overleg met betrokkenen.
- De Gemeente Terneuzen wijst vuurwerkzone aan.
- De nachten in Gemeente Terneuzen worden donkerder: we gaan lichthinder tegen en besparen energie. Er komt een Meldpunt Lichthinder.
- Lichthinder door tuinbouwkassen dringen we terug door bestaande regels streng toe te passen en bij nieuwbouw of herbouw hogere eisen te stellen.
- Gemeente Terneuzen gaat de strijd aan met zwerfafval. Samen met onze inwoners houden we de gemeente schoon.
- We zorgen voor voldoende gescheiden afvalbakken in de openbare ruimte, die op tijd worden geleegd.
- Wij stimuleren mensen om gevallen van afvaldumping te melden. Dit afval wordt direct verwijderd.

Afval = grondstof in een circulaire economie

- GroenLinks stimuleert de groene economie.
- In 2050 willen we als gemeente Terneuzen energie- en klimaatneutraal zijn.
- Als eerste stap naar een circulaire economie streeft Gemeente Terneuzen ernaar dat in 2020 75% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt ingezameld.
- We hergebruiken afval van de gemeente, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Net als afval afkomstig uit natuur en plassen.
- Biomassastromen worden regionaal bewerkt tot compost, houtchips, biobrandstof en biologische kringloopproducten.
- We stimuleren circulaire werkgelegenheid rondom materialen, product- en grondstoffenketens.
- De gemeente gaat circulair inkopen en ontwikkelt samen met marktpartijen criteria om de circulaire economie verder te ontwikkelen.
- Gemeente Terneuzen stimuleert circulair en 'biobased' bouwen.
- Nieuwe wijken worden circulair en energieneutraal opgezet, met zoveel mogelijk hergebruik van materialen en ruimte voor decentrale sanitatie en stadslandbouw.
- Gemeente Terneuzen werkt in samenwerking met het waterschap aan het sluiten van de kringloop van fosfaat en andere voedingsstoffen.
- Taxussnoeiwerk wordt apart ingezameld voor medicinale toepassingen.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld en beperkt de hoeveelheid afval.
- De gemeente zet in op zelf composteren.
- De gemeente gaat de mogelijkheid van Diftar onderzoeken als oplossing voor vermindering van afval (invoeren verschillende tarieven voor afvalstoffenheving)

- Hier nog invoering statiegeld blikje en flesjes toevoegen?

Verkeer en vervoer

GroenLinks wil: voorrang voor voetgangers en fietsers.

GroenLinks wil: een aantrekkelijk openbaar vervoer.

GroenLinks wil: alleen met de auto als het niet anders kan.

Vorrang voor de fiets

- Onze gemeente stimuleert het gebruik van de fiets voor korte afstanden. Binnen Gemeente Terneuzen wordt het aantrekkelijker om de fiets te pakken.
- GroenLinks zorgt voor een goed fietsnetwerk. De openbare ruimte in Gemeente Terneuzen wordt in principe ingericht voor fietsers en voetgangers. Auto's zijn 'te gast'.
- Voetgangers en fietsers krijgen prioriteit bij de inrichting van verkeersstromen in en naar het centrum.
- Verkeerslichten worden fietsvriendelijk afgestemd, met secondetickers die de wachttijden aangeven.
- Bij het strooien in de winter krijgen de hoofdfietsroutes net als de hoofdwegen en de buslijnen prioriteit.
- De gemeente doet mee aan de jaarlijkse Nationale Fietstelweek.
- Er zijn altijd voldoende gratis stallingmogelijkheden voor de fiets. Naast fietsenrekken komen er ook fietsparkeervakken, die ook handig zijn voor scooters en bakfietsen.

Veilig te voet of op de fiets

- Fietsen wordt veiliger in Gemeente Terneuzen.
- Binnen de bebouwde kom wordt 30 km/h de norm en 50 km/u de uitzondering.
- Scooters worden, mét helmplicht, verbannen van het fietspad naar de rijbaan. We spelen actief in op de mogelijkheden om dit ook voor snorfietsen te doen.
- Gemeente Terneuzen stimuleert ouders en kinderen om 'op voeten en fietsen' naar school te gaan. Er komen veilige schoolroutes. Rondom scholen wordt het verkeer veiliger. De gemeente maakt samen met elke school een plan voor het verbeteren van de verkeersveiligheid rond de school. Met verkeerstechnische maatregelen voor veilige schoolroutes en gedragsregels voor de ouders.
- We promoten veilig fietsgebruik door scholieren. Denk aan fietsverlichtingsacties in de herfst, voorlichting over gebruik van mobieltjes op de fiets – beide belangrijke oorzaken van ongelukken bij middelbare scholieren.
- Voor senioren in Gemeente Terneuzen maken we het verkeer veiliger. Maatregelen die het aantal ongevallen met oudere verkeersdeelnemers kunnen verlagen, zijn aanpassingen aan de infrastructuur, technische systemen in of aan het voertuig en educatie/voorlichting aan zowel de ouderen zelf als aan de overige verkeersdeelnemers. De gemeente kan samen met ouderenorganisaties voorlichtingsbijeenkomsten organiseren over verkeersveiligheid. Ook kunnen cursussen worden aangeboden voor veilig gebruik van scootmobiel en e-bike

Aantrekkelijk openbaar vervoer

- We bevorderen het gebruik en de toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Met name voor gehandicapten en ouderen. Mensen voor wie het openbaar vervoer een obstakel is, blijven we een vorm van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer aanbieden.
- Streekbussen gaan rijden op elektriciteit of waterstof. In 2025 moeten alle bussen emissie loos zijn.
- We blijven ons sterk maken voor WiFi in de bus. Daarmee wordt het aantrekkelijker om met de bus naar school of werk te gaan.
- De gemeente moet zich meer dan nu verantwoordelijk voelen voor het OV in Gemeente Terneuzen en kent de mening van haar inwoners. Bij problemen dringt de gemeente aan op oplossingen.
- Wij zetten ons in voor openbaar vervoer op afroep.

De auto als het moet

- Wij stimuleren het gebruik van milieuvriendelijke auto's. Gemeente Terneuzen beschikt daarom over vier jaar over een netwerk van elektrische auto-oplaadpunten. De daar gebruikte elektriciteit is uiteraard opgewekt met zon- of windenergie.
- Het gehele gemeentelijke wagenpark (vuilniswagens, milieubeheer, auto's B&W, veegwagens, etc.) gaat over op elektrisch rijden.
- We ontmoedigen het sluijperverkeer door woonwijken (bijvoorbeeld Othene) door fysieke maatregelen en een maximumsnelheid van 30 km per uur. Dat laatste is ook veiliger.
- Wijkbewoners mogen meebeslissen om hun straat meerdere malen per jaar autovrij te maken voor buitenspeeldagen, buurtfeesten, rommelmarkten, etc.

Parkeren

- GroenLinks wil meer ruimte voor mens en natuur. Bewoners die bewust kiezen voor een autoloze straat krijgen daar groen of speelruimte voor terug. Wij geven actief steun aan initiatieven voor leef straten.
- We moedigen het 'autodelen' aan door een aantal parkeerplaatsen beschikbaar te stellen voor deelauto's. Hier komen alleen plekken voor elektrische auto's beschikbaar, in combinatie met een elektrisch oplaadpunt.
- Bij nieuwbouw wordt de parkeerruimte op eigen terrein gerealiseerd (eventueel ondergronds of in de hoogte). We stellen strikte parkeernormen voor in het openbaar gebied.

Schoon vrachtvervoer en slimme bevoorrading

- De gemeente stimuleert bedrijven om een meer milieuvriendelijke manier van bevoorrading voor winkels te bedenken.
- Gemeente Terneuzen weert vervuilende auto's zoveel mogelijk. Alleen de schoonste vrachtwagens en bestelbusjes mogen de stad in.
- De gemeente gaat voor 'schone schepen' binnen de gemeentegrenzen.
- Gemeente Terneuzen werkt actief mee aan een verschuiving van wegvervoer naar vervoer per water en spoor.
- Bij aanbesteding van de gemeente Terneuzen waarbij vervoer betrokken is kiezen wij voor de schoonste aanbieder.

Groen in de gemeente

- Bestaand groen blijft groen. De groene parels blijven behouden en we zorgen er goed voor. We zorgen daarnaast ook voor diversiteit in het groen.
- Aantrekkelijkheid gaat voor onderhoudskosten bij groen.
- Beeldbepalende, monumentale bomen en struiken blijven staan.
- Buurtbewoners die hun straat of buurt willen vergroenen, krijgen onze hulp.
- Gemeente Terneuzen stimuleert groenaanleg op eigen grond door burgers.
- Om dieren in de natuur de ruimte te geven, laten we groene gebieden zoveel mogelijk op elkaar aansluiten.
- Gemeente Terneuzen levert een bijdrage aan het realiseren van het Natuur Netwerk Nederland (de ecologische hoofdstructuur). Waar mogelijk creëren we extra groene ruimte in de bebouwde kom.
- Gemeente Terneuzen houdt bij het ontwikkelen van gebieden direct rekening met de aanwezige natuurwaarden. Denk daarbij aan gebieden als de Braakman of de Cannisvliet.
- Bij het beheer van het gemeentelijke groen staan biodiversiteit, bescherming van dieren en hun leefgebieden voorop.
- Gemeente Terneuzen ontwikkelt een eigen Gedragscode Flora en Fauna.
- We onderzoeken mogelijkheden voor een stadstuin, geïnspireerd op de Gentse versie.

Schoon en veilig water

- Gemeente Terneuzen wordt klimaatbestendig. Volgens de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie moet de bebouwde omgeving in 2050 klimaatbestendig en water robuust zijn ingericht. Dat betekent dat de gemeente in 2020 een plan moet hebben om dit te realiseren.
- Om wateroverlast te beperken, komt er meer ruimte voor water. We realiseren alternatieve, tijdelijke waterbergingslocaties (parkeergarages, sportvelden, vijvers in parken, wadi's in bermen) om de wateroverlast bij extreem hevige regenbuien te kanaliseren
- Regenwater wordt waar mogelijk niet via het riool afgevoerd, maar vastgehouden in de bodem of afgevoerd naar vijvers of waterpleinen.
- Gemeente Terneuzen betreft bewoners actief bij het klimaatbestendig maken van de gemeente.
- De komende jaren wordt de riolering vernieuwd. Daarbij wordt het hemelwater apart van het afvalwater ingezameld (voor zover dat nog niet al is gedaan).
- De gemeente bevordert het apart inzamelen van toiletwater en huishoudelijk afvalwater. Bij gescheiden watersystemen kunnen energie en grondstoffen makkelijker worden teruggewonnen.
- De gemeente stimuleert mogelijkheden om water als energiebron in te zetten en grondstoffen uit afvalwaterstromen terug te winnen. De gemeente vergroot de bereidheid van inwoners om bewust met water om te gaan. Om water te besparen stimuleert Gemeente Terneuzen het gebruik van 'grijs water', hemelwater en waterloze toiletten.
- We plaatsen watertappunten en schaduwrijke bomen om hittestress te voorkomen.

Een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving

- Iedereen wil wonen, werken, ondernemen en recreëren in een aantrekkelijke leefomgeving. De gemeente maakt daarvoor een Omgevingsplan voor het hele grondgebied.
- GroenLinks beschermt de natuur in en om Gemeente Terneuzen. Bouwen doen we zoveel mogelijk binnen bestaand stedelijk gebied.
- Er komen meer groene recreatiegebieden rond de kernen.
- Het weidse landschap en de kustlijn houden we puur: bebouwing wordt uitgesloten.
- Als er toch in het buitengebied wordt gebouwd, dan richten we de nieuwbouw slim in en benutten we kansen voor 'groene combinaties'.
- De gemeente verbetert de levenskwaliteit van achtergebleven buurten en wijken door de openbare ruimte daar te 'vergroenen' en te 'verblauwen'.
- Wij gaan leegstand actief aanpakken: zo hoeft er niets nieuws te worden gebouwd en kan groen behouden blijven.
- Leegstaande gebouwen worden omgebouwd tot betaalbare huurwoningen.
- De excessenregeling passen we aan zodat deze echt bruikbaar is voor onze inwoners.
- In onze gemeente proberen we niet de bevolking, maar de voorzieningen op peil te houden, zoals

onderwijs, zorg, winkels en openbaar vervoer.

- GroenLinks wil recreatie langs het water bevorderen. Door het aanleggen van aanlegsteigers en het creëren van zwemplekken in en picknickplaatsen langs het water.
- We leggen ook nestvoorzieningen aan, zoals nestkastjes voor vogels.
- Er komen groene daken op gemeentelijke gebouwen en de gemeente bevordert de aanleg van groene daken bij andere organisaties en particulieren.
- We gaan door met onze natuureducatie voor kinderen.
- (Basis)scholen moedigen we aan om groene schoolpleinen te creëren en schooltuintjes aan te leggen.
- Bedrijventerreinen worden in samenwerking met bedrijven natuurvriendelijk ingericht.
- Gemeente Terneuzen bevordert duurzame innovatie op het platteland, zoals biologische landbouw, energieleverende kassen en regionale afzetcoöperaties. We maken het mogelijk voor boeren om hun inkomen te verdienen met de bescherming en ontwikkeling van natuur, recreatie, dienstverlening en de opwekking van duurzame energie.
- De gemeente kijkt samen met boeren in de omgeving naar mogelijkheden om uit mest en andere afvalstoffen grondstoffen en energie te produceren.
- De gemeente stimuleert de totstandkoming van kringloopboerderijen: hergebruik van mest als grondstof voor de bemesting van akkers of als energiebron.
- Wij kiezen voor natuurlijk groenbeheer: onkruidbestrijding voeren we op een duurzame wijze uit.

Duurzaam wonen en bouwen: energie neutrale wijken

- Gemeente Terneuzen is in 2050 klimaatneutraal of energieneutraal. Daarvoor werken wij verder aan een ambitieus klimaatbeleid. Het gaat dan om het vastleggen van klimaatdoelen, het opstellen van een uitvoeringsprogramma en het monitoren van de voortgang.
- De gemeente maakt alle nieuwbouw energieneutraal. Door goede isolatie, groene daken, zonnepanelen en warmtepompen.
- We sluiten nieuwbouw niet langer aan op het aardgasnet.
- Voor elke wijk stellen we een plan op voor energiebesparing en overschakeling op duurzame warmte. Noodzakelijke vervangings- en vernieuwingsoperaties nemen we daarin mee.
- Gasleidingen worden aan het eind van hun levensduur niet vervangen.
- Gemeente Terneuzen maakt afspraken met woningcorporaties en andere verhuurders over het versneld energiezuinig maken van huurwoningen. De totale woonlasten voor huurders mogen hierdoor niet stijgen.
- Wij helpen particuliere huiseigenaren met het verduurzamen van hun woning.
- De gemeente vraagt inwoners om actief mee te denken over manieren om de energiedoelstellingen te halen.
- De gemeente gaat een partnerschap aan met lokale energiecoöperaties om energiebesparing en duurzame energieopwekking te bevorderen.
- Bij het plannen van nieuwe wijken en gebouwen houdt de gemeente rekening met de optimale benutting van de zonnestand.
- Alle geschikte daken worden groene daken met zonnepanelen. De gemeente geeft het goede voorbeeld. We stimuleren zonnepanelen, groene daken en groene gevels bij woningen en andere gebouwen (bijvoorbeeld bedrijven en scholen).

Energiezuinige bedrijven

- De gemeente zet zich in om bedrijven en organisaties aan elkaar te koppelen om samen energie te besparen en te verduurzamen.
- We bevorderen eigen initiatieven op het gebied van energiebesparing. Ondernemers die energie willen besparen, ondersteunen we met kennis en bij de vergunningverlening.
- De gemeente gaat samen met winkeliers inzetten op besparing: deuren dicht, LED-verlichting toepassen en terrasverwarming ter discussie stellen.
- We faciliteren bedrijven die nieuwe technieken voor o.a. zonne-energie en zuinige verlichting willen uittesten.

Duurzame maatregelen vanuit de gemeente

- Er komen zonnepanelen op alle gemeentelijke gebouwen, die we bovendien zo snel mogelijk zeer energiezuinig maken. Dit geldt niet alleen voor kantoren, maar ook voor scholen en sportvoorzieningen.
- Nieuwe accommodaties van de gemeente maken we energieneutraal en zonder aardgasvoorziening.
- In onze gemeente gebruiken we duurzame energie. De gemeente koopt uitsluitend groene elektriciteit in, waar mogelijk van Nederlandse bodem.
- Bij het klimaatbeleid werkt de gemeente nauw samen met de regiogemeenten. Dat is effectiever én goedkoper.
- De openbare verlichting wordt volledig vervangen door Ledverlichting.
- We plaatsen zonnepanelen op bushaltes en onderzoeken of we lantaarnpalen overdag kunnen opladen voor 's nachts.
- Gemeente Terneuzen ondersteunt initiatieven van bewoners of energiecoöperaties voor het oprichten van windturbines.

Handhaving energieregels

- Bedrijven en instellingen houden zich aan de verplichting om investeringen in energiebesparing uit te voeren als die in vijf jaar terug te verdienen zijn. De gemeente gaat voldoende personeel beschikbaar maken om bedrijven te motiveren en uiteindelijk te dwingen om maatregelen te nemen, zoals geregeld in de Wet milieubeheer.
- De gemeente maakt een plan om de energieprestatie van gebouwen bij oplevering consequent te controleren. Als beloftes niet worden waargemaakt, volgen er sancties.

Dierenwelzijn

Dieren hebben recht op een goed leven. Huisdieren krijgen de ruimte en we verzorgen onze dieren goed!

Welzijn voor dieren

- Gemeente Terneuzen ontwikkelt een goed en respectvol dierenwelzijnsbeleid.
- Gemeente Terneuzen gaat via haar gemeenteloket adviseren over dierenwelzijn en natuur. Hier kunnen grondbezitters terecht met vragen over natuurbescherming, landschapsbeheer en dierenwelzijn.
- Dierenwelzijn wordt een voorwaarde bij het geven van opdrachten voor beheer van de openbare ruimte.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door alleen biologische en dierproefvrije producten te kopen. In de catering van de gehele gemeentelijke organisatie vinden we een ruim assortiment aan vegetarische producten.
- Gemeente Terneuzen stimuleert het weiden van landbouwhuisdieren in de open lucht.
- Gemeente Terneuzen stimuleert het chippen van honden en katten.
- De gemeente zorgt voor voldoende goede en schone losloopgebieden voor honden.
- Gemeente Terneuzen moedigt hondenbezitters aan om een gedragscursus te volgen met hun hond.
- GroenLinks wil een vangnetregeling voor mensen die door omstandigheden niet in staat zijn om voor hun huisdier te zorgen.
- In het rampenplan houden we rekening met maatregelen voor de opvang van dieren.
- Gemeente Terneuzen neemt verkeersmaatregelen om dieren te beschermen. Daarbij kan gedacht worden aan het tijdelijk afsluiten van wegen tijdens de paddentrek, beperking van de maximumsnelheid in verband met overstekende dieren, of het plaatsen van waarschuwingsborden voor overstekende eenden.
- Bij het beheer van het gemeentelijke groen staan biodiversiteit en bescherming van dieren en hun leefgebieden voorop.
- De gemeente verbetert de mogelijkheden voor nestplekken en broedgelegenheid voor vogels in de stedelijke woonomgeving.
- Gemeente Terneuzen stimuleert de plaatsing van bijenkorven en we leggen bijenlinten aan.
- Gemeente Terneuzen ontwikkelt een eigen Gedragscode Flora en Fauna.
- De gemeente beperkt en ontmoedigt het gebruik van gewas- en insectenbestrijdingsmiddelen.
- We moedigen een diervriendelijk consumptiebeleid aan onder ambtenaren en gemeentelijke diensten.
- GroenLinks is voorstander van biologische landbouw en wil een einde maken aan de bio-industrie. Wij willen dat koeien kunnen grazen, varkens kunnen wroeten en kippen vrij kunnen scharrelen in de buitenlucht.
- Nieuwbouw van megastallen staan we niet toe en bestaande megastallen moeten verdwijnen.
- We stimuleren biologische landbouw, natuur inclusieve en grondgebonden landbouw, regionale afzetcoöperaties en multifunctionele landbouw zoals zorgboerderijen.
- Beheersjacht is alleen onder strenge voorwaarden toegestaan: bij ernstige schade of bedreiging van de volksgezondheid of veiligheid.
- In Gemeente Terneuzen is alleen plaats voor circussen zonder wilde dieren.
- Vuurwerk heeft grote impact op het welzijn van dieren. Gemeente Terneuzen beperkt daarom het afsteken van vuurwerk.
- Dierenwelzijn wordt onder de aandacht gebracht van de kinderen.
- De kinderboerderij of de dierenweide voldoet aan het keurmerk Kinderboerderijen.
- De kinderboerderij gaat samen met de natuurspeeltuin en we koppelen AanZ en NatuurenZo meer aan deze voorzieningen.
- We zoeken actief naar meer mogelijkheden voor soortgelijke initiatieven als de kinderboerderij in de andere kernen.
- Wel of geen hondenbelasting: we roepen hondenbezitters op om met hun hond geen overlast te veroorzaken.

Hoofdstuk 3 De open gemeente

GroenLinks staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. Altijd. In onze gemeente wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als samenleving willen groeien, moeten we ons állemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven.

Een gemeente die luistert naar burgers

In onze gemeente wonen vrije, autonome en mondige burgers. GroenLinks wil dat burgers meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeentenaar hen luistert. Sámen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de onze gemeente. Iedereen wordt gehoord: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten wat minder vanzelfsprekend is.

Gemeente Terneuzen werkt ook actief mee aan nieuwe initiatieven van burgers ter verbetering van hun eigen buurt. En het is belangrijk om ook samen te werken met andere gemeenten. De menselijke maat is daarin altijd ons eerste uitgangspunt: de gemeente moet zo dicht mogelijk bij haar burgers staan.

Samen werken aan veiligheid

Onveiligheid en intolerantie verkleint de ruimte voor verschillen in een samenleving. Om de veiligheid op straat te waarborgen, moet de politie daadkrachtig optreden tegen overlast en criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving of dat ze worden weggepest of mishandeld. Samen met de politie moet de gemeente werken aan veilige buurten en ingrijpen daar waar het misgaat. Maar het voorkómen van criminaliteit is nog beter. We zetten in het bijzonder in op het voorkomen van problemen als gevolg van radicalisering en polarisatie. Want we zijn trots op onze open en vrije samenleving: die waarden moeten we beschermen.

Gastvrije gemeente

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Gemeente Terneuzen biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven. Tijdens hun procedure zijn vluchtelingen onderdeel van onze gemeente. Dat vraagt inzet van henzelf, maar ook van ons als lokale samenleving. GroenLinks wil burgers actief betrekken bij de vestiging van vluchtelingen. We stellen harde grenzen als er sprake is van racisme en discriminatie van migranten, vrouwen en (seksuele) minderheden of van mensen met een beperking. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemáál thuis kunnen voelen.

Aantrekkelijke gemeente met veel cultuur

Wij zijn trots op ons lokale culturele erfgoed en zorgen daar goed voor. Bij een open gemeente hoort ook een bruisend cultureel aanbod. Kunst stelt vragen bij wat we dachten zeker te weten. Kunst verbeeldt werelden die er niet zijn. Kunst verrijkt ons leven en geeft glans aan ons bestaan. Maar kunst kan ook bijdragen aan ontspanning, ontmoeting en zelfontplooiing, bijvoorbeeld als mensen zingen in een koor, schilderles nemen of dansen in een groep. GroenLinks vindt het daarom belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders.

Programmapunten

- Diversiteit: iedereen is anders
- Kunst en cultuur
- Openbare orde en veiligheid
- Internationaal
- De gemeente en haar inwoners
- De gemeentelijke organisatie

Diversiteit: iedereen is anders

GroenLinks wil een gemeente waar iedereen zich thuis voelt, ongeacht afkomst, geslacht, beperking, geloof of (seksuele) voorkeur.

Discriminatie voorkomen en bestrijden

- Gemeente Terneuzen is voor iedereen een gastvrije gemeente. Hier geldt artikel 1 van de Grondwet: 'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of welke grond dan ook, is niet toegestaan.'
- Bij de aanpak van discriminatie werkt de gemeente intensief samen met het (regionale) Anti-Discriminatie Bureau.
- Het personeelsbestand van de gemeente moet een afspiegeling van de lokale samenleving te zijn.
- Alle instellingen die subsidie van Gemeente Terneuzen ontvangen, gaan werk maken van diversiteit.
- Tegen discriminatie treden we hard op.

Werken aan verdraagzaamheid; ruimte voor minderheden

- De gemeente luistert naar burgers en praat met hen.
- We ondersteunen mensen met goede initiatieven voor hun buurt of groep, mits die bijdragen aan een actieve, open, solidaire samenleving.
- Wij werken alleen samen met alle organisaties die bijdragen aan een actieve, open en solidaire samenleving. Dat geldt ook voor organisaties van minderheden en organisaties met een religieuze achtergrond.
- Gemeente Terneuzen stelt een roze agenda op, waarin voornemens, plannen en actiepunten met betrekking tot de emancipatie van lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenders en interseksuelen worden opgenomen en getoetst.
- LHBTI-organisaties. De gemeente Terneuzen ondersteund LHBTI-organisaties.
- Gemeente Terneuzen informeert vrouwen en lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenders en interseksuelen actief over waar zij een veilige haven kunnen vinden in hun gemeente. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar vluchtelingen.
- Gemeente Terneuzen betreft LHBTI's en belangenorganisaties bij voor hun belangrijke beleidsvorming.
- GroenLinks vindt het onaanvaardbaar als mensen uit hun buurt worden weggepest. Het uitgangspunt is dat de dader verhuist en het slachtoffer blijft, en niet omgekeerd.

Een bruisende, creatieve gemeente

- GroenLinks wil dat de gemeente Terneuzen met een goed kunst- en cultuurbeleid komt.
- Cultuur is van belang voor de Zeeuwse inwoner, voor de toerist en voor mensen, die zich willen vestigen
- Samenwerking met de provincie om een goede regionale infrastructuur voor cultuur op te zetten, waarbij ingespeeld wordt op de behoefte en de samenstelling van de bevolking met verhalen uit de Zeeuwse Regio
- Wij helpen, activeren en stimuleren mogelijkheden om subsidie van het Rijk en nationale cultuurfondsen te verkrijgen.
- Gemeente Terneuzen gaat Podium in Terneuzen breder ondersteunen. Jeugd moet hier meer aan bod komen.
- Gemeente Terneuzen gaat onderzoeken of een 'streekdichter' een mogelijkheid biedt voor extra cultuuraanbod
- GroenLinks wil het lokale en regionale potentieel van kunstenaars en creatieve inwoners optimaal benutten om Gemeente Terneuzen bruisender en levendiger te maken. Met een divers aanbod van hoge kwaliteit en voor iedereen.
- De gemeente promoot het lokale en regionale cultuuraanbod beter en stemt het op elkaar af zodat meer mensen ervan kunnen genieten.
- Gemeente Terneuzen garandeert een aantrekkelijk regionaal cultuuraanbod door duidelijke afspraken te maken met andere gemeenten.
- We bewaken het cultuuraanbod van kleine gemeenten en kernen maar voorkomen dat elke gemeente een duur, leegstaand theater, museum en schouwburg heeft.
- Culturele experimenten verdienen ondersteuning, zeker als dat samenwerking tussen culturele organisaties mogelijk maakt en/of nieuw en breder publiek trekt.
- We stellen een gemeentelijke cultuurprijs in.
- We zorgen voor een gevarieerder en aantrekkelijk aanbod voor onze jeugd.

Ruimte voor kunstenaars

- Leegstaande panden worden beschikbaar gesteld als atelier- of repetitieruimte. Kunstenaars kunnen exposeren in lege winkelatalages.
- Wij willen geen verloedering maar wél kunst in/op winkelstraten in de grote kernen zoals Axel, Sas, Terneuzen.
- Samen met bewoners kiezen we voor meer kunst in de openbare ruimte.

Meer aandacht voor kunst- en cultuureducatie

- De gemeente stimuleert scholen om jongeren enthousiast te maken voor kunst en cultuur.
- We bevorderen actieve kunstbeoefening door een goede afstemming met kunsteducatie.
- Cultuur is voor iedereen: onze gemeente participeert in het Jeugdcultuurfonds dat kinderen uit armere gezinnen in staat stelt om bijvoorbeeld dans-, theater- of muzieklessen te nemen.
- We stellen amateurverenigingen in staat te werken aan meer kwaliteit.
- De openbare bibliotheken gaan zich ontwikkelen tot ontmoetingsplaats. Om kennis voor iedereen toegankelijk te maken, is extra aandacht voor bepaalde groepen essentieel.
- Gemeente Terneuzen zet zich in om snel internet voor iedere burger mogelijk te maken.

Behoud en promotie van cultureel erfgoed

- De gemeente beschermt waardevolle gebouwen, interieurs en landschapselementen.
- Er komen informatieborden bij monumenten. De historische vereniging wordt hier actief bij betrokken.
- De gemeente blijft meedoen aan de Open Monumentendag en promoot historische wandelingen en beelden- en architectuurroutes.
- De gemeente steunt de plaatselijke historische verenigingen en maakt actief gebruik van hun kennis.

Investeren in de lokale omroep

- GroenLinks investeert in een sterke en moderne lokale omroep (radio en tv).

Openbare orde en veiligheid

GroenLinks wil dat we sámen zorgdragen voor een veilige woon- en leefomgeving.
GroenLinks zet vol in om criminaliteit te voorkómen.

Inzetten op preventie

- Voor elke wijk komt een wijkveiligheidsplan. Samen met bewoners en politie identificeert de gemeente onveilige punten en door samen te werken zoeken we effectief naar oplossingen
- Buurttoezicht maakt van bewoners de ogen en oren van de wijk.
- We blijven werken aan de buurtveiligheids-app als gemeente. Daar kunnen inwoners bijvoorbeeld verdachte situaties of vernielingen melden.
- Gemeente Terneuzen gaat de strijd aan met zwerfafval. Samen met onze inwoners houden we de gemeente schoon.
- In het kader van inbraakpreventie gaan alle woningen voldoen aan het politiekeurmerk Veilig Wonen.
- Met horecaondernemers blijft de gemeente afspraken maken over veilig uitgaan. Met de belangen van buurtbewoners wordt uiteraard rekening gehouden.
- GroenLinks wil rechtstreeks contact tussen gemeente en burgers en tussen inwoners onderling bevorderen. We willen in Gemeente Terneuzen meer wijkagenten in die de buurten en hun bewoners kennen.
- We willen meer buurtcentra als brede ontmoetingsplaatsen.
- Bij kleine problemen en conflicten tussen buurtgenoten moeten zij een beroep kunnen doen op een buurtbemiddelaar.
- GroenLinks wil speciale aandacht voor jongeren. Uitgangspunt: waar jongeren betrokken zijn bij een conflict, worden ze ook betrokken bij de oplossing.
- Buurtbemiddelaars kunnen bruggen slaan tussen jongere en volwassene buurtbewoners.
- Brandpreventie kan levens redden. We stimuleren het gebruik van brandmelders wordt gestimuleerd. Alle horecagelegenheden worden jaarlijks gecontroleerd op brandveiligheid.

Zo nodig repressie

- Cameratoezicht, mosquito's, preventief fouilleren, gebiedsontzeggingen en samenscholingsverboden worden alleen toegepast in situaties waarin niets anders helpt en onder strenge voorwaarden.
- De gemeente ziet actief toe op de aanrijtijden van de hulpdiensten.
- We gaan alles doen om huiselijk geweld tegen vrouwen, mannen, kinderen en ouderen aan te pakken en te voorkomen.
- We zorgen voor een goede, samenwerking van hulpdiensten, zodat signalering, aanpak en hulpverlening bij huiselijk geweld zo snel en effectief mogelijk is.
- Om alcoholmisbruik onder jongeren tegen te gaan, stelt de gemeente samen met opvoeders een actieplan op.
- Er wordt streng toegezien op handhaving van de leeftijdsgrens voor verkoop van alcohol (en andere drugs) aan minderjarigen.
- Het dumpen van afval wordt beboet.

Het behoud van burgerlijke vrijheden

- De inwoners van Gemeente Terneuzen moeten erop kunnen vertrouwen dat zij zo min mogelijk door de overheid in hun privacy worden geschonden. De gemeente stelt een gegevensbeschermers ('data protection officer') aan.
- De gemeentelijke websites zijn goed beschermd tegen virussen en cyberaanvallen, zodat de informatie van inwoners privé is en blijft.
- GroenLinks is vóór legalisering van softdrugs. Gemeente Terneuzen draagt bij aan de beweging voor legalisering en loopt in haar gemeentelijk beleid waar mogelijk voorop met (de)regulering.

Internationaal

De wereld stopt niet bij de gemeentegrens van Gemeente Terneuzen. Wij dragen ons steentje bij aan een eerlijke en duurzame wereld!

Denk mondiaal, handel lokaal

- De gemeente gaat al haar producten en diensten duurzaam, diervriendelijk en fairtrade inkopen.
- In 2022 moet dit 100% procent zijn.
- Gemeente Terneuzen wordt een 'Global Goals Gemeente' en een 'Fairtrade Gemeente'
- De gemeente informeert de inwoners actief over haar internationale activiteiten.
- Europese fondsen benutten we voor gemeentelijk en regionaal beleid.

Vluchtelingenbeleid

- Ook onze gemeente denkt en doet mee aan de opvang van vluchtelingen, in nauw overleg met bewoners.
- Bij voorkeur vangen we op in kleinschalige voorzieningen.
- Gemeente Terneuzen werkt actief aan het draagvlak voor vluchtelingenopvang onder inwoners, door hen goed te informeren en door met hen te overleggen.
- Vluchtelingen beginnen direct na aankomst in de gemeente met een taal cursus en indien mogelijk met (vrijwilligers-)werk om de integratie te versnellen.
- Als een vluchteling een verblijfsvergunning krijgt, helpt de gemeente Terneuzen hem of haar zo snel mogelijk aan woonruimte krijgt hij of zij integratiebegeleiding.
- De gemeente voert regie over de inburgering, samen met de vluchteling.
- Uitgewezen asielzoekers in nood krijgen van de gemeente ondersteuning en tijdelijke opvang.
- Jonge immigranten krijgen extra aandacht.

De gemeente en haar inwoners

GroenLinks wil dat inwoners samenwerken met hun gemeente. We ondersteunen eigen initiatief, luisteren en denken mee!

Samenwerken met bewoners van de kernen en dorpen

- Inwoners van Gemeente Terneuzen kunnen in een vroeg stadium al meepraten over belangrijke beslissingen en hebben daadwerkelijk invloed: beginspraak.
- De gemeente ontwikkelt nieuwe ideeën samen met burgers. Meepraten en invloed uitoefenen begint in de wijken.
- We gaan experimenteren met verschillende manieren van inspraak, om uiteindelijk zoveel mogelijk mensen mee te kunnen laten doen.
- Met het 'burgerinitiatief' krijgen de inwoners van Gemeente Terneuzen de mogelijkheid om punten op de agenda van de gemeenteraad te zetten.
- Burgers krijgen het recht om een alternatieve aanpak voor te stellen voor publieke doelen in hun omgeving ('right to challenge').
- De gemeente ondersteunt haar inwoners bij eigen initiatieven en doet dat waar nodig ook pro-actief. Zo voorkomen we een tweedeling tussen proactieve en reactieve kernen en wijken.
- De gemeente overlegt regelmatig met belangrijke organisaties in Gemeente Terneuzen om te weten wat er speelt.
- De gemeente komt 'buiten': de medewerkers weten daardoor wat er leeft in Gemeente Terneuzen.
- Vrijwilligerswerk wordt goed ondersteund.

Goede dienstverlening

- Medewerkers aan het loket zijn klantvriendelijk, denken mee en kennen hun inwoners.
- We vragen onze inwoners tips voor een betere dienstverlening.
- Iedereen heeft gemakkelijk toegang tot gemeentelijke informatie. De informatie wordt vraaggericht en makkelijk vindbaar aangeboden. Mensen hoeven niet onnodig lang te zoeken naar informatie op de gemeentelijke website.
- De gemeente biedt dienstverlening zoveel mogelijk digitaal aan. Mensen die behoefte hebben aan rechtstreeks contact en/of niet om kunnen gaan met de digitale dienstverlening, blijven we natuurlijk helpen aan het loket.
- De dienstverlening aan ondernemers komt op een hoger plan.
- Nieuwe inwoners krijgen een welkomstpakket van de gemeente.
- Op gemeentelijke formulieren dient zo min mogelijk naar geslacht te worden gevraagd.
- Het is belangrijk dat de gemeente burgers waar mogelijk genderinclusief aanspreekt, bijvoorbeeld als 'beste bewoner' i.p.v. 'mevrouw' of 'meneer'.

Een transparant en integer bestuur

- Het gemeentebestuur informeert haar bewoners over wat er wel en niet is bereikt en wat dat heeft gekost.
- De gemeentelijke rekenkamer in Gemeente Terneuzen heeft een actieve rol en wordt serieus genomen.
- Er komt een openbaar subsidieregister zodat iedereen kan zien wie subsidie van de gemeente ontvangt.
- Het vertrouwen in de democratie gaat de gemeente aan het hart. Raad, college en ambtelijke organisatie laten in ieder geval één keer per raadsperiode de eigen integriteit doorlichten.
- Gemeente Terneuzen stelt de gegevens die zij verzamelt beschikbaar als open data, die niet te herleiden zijn tot personen. Zo krijgen burgers en bedrijven de kans om innovatieve toepassingen te ontwikkelen met overheidsdata.

De gemeentelijke organisatie

Een GroenLinks gemeente werkt doelgericht en efficiënt. Goede ambtenaren betekent tevreden inwoners!

- Afhankelijk van de lokale situatie kan worden gepleit voor fusie, meer of minder samenwerking, meer controle op samenwerkingen, etc.
- De gemeente doet mee aan Het Nieuwe Werken.
- De gemeente levert kwaliteit. Het liefst met ambtenaren met een vast contract. Waar dat effectiever is met behulp van externe adviseurs. Maar wij zijn tegen draaideurconstructies.
- Waar mogelijk werken we ambtelijk samen met onze buurgemeenten.
- Als de gemeente taken uitbesteedt, zoals de thuiszorg, let ze in de eerste plaats op kwaliteit en niet alleen op kosten. Ook zaken als duurzaamheid en een goede omgang met personeel (vaste contracten) nemen we mee in de beslissing.
- In het belang van de inwoners zorgt de gemeente voor tevreden en betrokken ambtenaren.
- De gemeenteraad krijgt voldoende ondersteuning om al haar taken naar behoren uit te kunnen oefenen: zowel met betrekking tot de koers van het beleid als de controle op de uitvoering daarvan.
- Gemeente Terneuzen werkt samen met andere gemeenten om haar kennis van ICT te vergroten.
- Experimenten om te komen tot een verbetering van de dienstverlening juichen we toe.